

Ўзаро никоҳи ҳаром бўлганларга никоҳланиш (ўн тўртинчи мақола)

11:02 / 22.08.2020 2853

Исломда ҳаром қилинган жинсий алоқаларнинг яна бир кўриниши ўзаро никоҳланиши ҳаром бўлганларнинг никоҳланишидир.

Аллоҳ таоло эркак учун никоҳланиш ҳаром бўлган аёлларни қуйидагича баён қилиб берган:

سَيِّئًا وَسَاءَ وَمَقْتًا فَحِشَّةً كَانَ إِنَّهُ سَلَفَ قَدْ مَا إِلَّا النِّسَاءَ مِنَ آبَائِكُمْ نَكَحَ مَا نَنكِحُوا وَلَا

«Оталарингиз ўз никоҳларига олган аёлларни сиз ўз никоҳингизга олманг! Аввал ўтган бўлса, майли. Бу иш, албатта, фоҳиша, ғазабнок иш ва қандай ҳам ёмон йўлдир!» (Нисо сураси, 22-оят).

وَأَخَوَاتِكُمْ أَرْضَعْنَكُمُ اللَّيْثَى وَأُمَّهَاتِكُمْ الْأَخْتِ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ وَخَالَاتِكُمْ وَعَمَّاتِكُمْ وَأَخَوَاتِكُمْ وَبَنَاتِكُمْ أُمَّهَاتِكُمْ عَلَيْكُمْ حُرْمَتٌ
فَلَا يَهْرَبُ دَخَلْتُمْ تَكُونُوا لَمْ فَإِنْ بَيْنَ دَخَلْتُمْ أَلَّتِي نَسَائِكُمْ مِنْ حُجُورِكُمْ فِي اللَّيْثَى وَرَبِّبِيكُمْ نَسَائِكُمْ وَأُمَّهَاتُ الرِّضَاعَةِ مِنَ
رَجِيمًا غَفُورًا كَانَ اللَّهُ إِيَّاكُمْ سَلَفَ قَدْ مَا إِلَّا الْأَخْتَيْنِ بَيْنَ تَجْمَعُوا وَأَنْ أَصَلَّيْكُمْ مِنَ الَّذِينَ أَبْنَاءِكُمْ وَحَلَّيْلٌ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ

«Сизларга оналарингиз, қизларингиз, опа-сингилларингиз, аммаларингиз, холаларингиз, ака-укаларингизнинг қизлари, опа-сингилларингизнинг қизлари, эмизган оналарингиз, эмикдош опа-сингилларингиз, хотинларингизнинг оналари, ўзингиз қовушган хотинларингизнинг қарамоғингиздаги қизлари ҳаром қилинди. Агар у(хотин)лар билан қовушмаган бўлсангиз, (қизларига уйланишингизда) гуноҳ йўқ. Ва пуштингиздан бўлган ўғилларингизнинг хотинлари, опа-сингилни қўшиб олмоғингиз ҳаром қилинди. Магар аввал ўтган бўлса, майли. Албатта, Аллоҳ мағфират қилувчи ва раҳмли Зотдир». (Нисо сураси, 23-оят).

Никоҳ муқаддас нарсадир. Албатта, бу алоқани тўғри ҳолда ўрнатиш керак. Бунинг учун эса, уйланмоқчи бўлган инсон ўзига мос жуфт танламоғи зарур. Танлаш жараёнида эътибор бериш фарз бўлган шарт – хотинликка танланаётган аёлнинг никоҳи танловчи эркакка ҳалол бўлиши керак. Ислом шариати мусулмон эркакларга айрим тоифа аёлларга уйланишни ҳаром қилган. Мазкур тоифалар ушбу оятда, бундан олдинги ва кейинги оятларда ва Пайғамбаримизнинг ҳадисларида баён қилинган.

فَمَا مُسْنِفِيكُمْ إِلَىٰ عَيْرِ مُحْصِنِينَ بِأَمْوَالِكُمْ تَبْتَغُوا أَنْ ذَلِكُمْ وَرَاءَ مَا لَكُمْ وَأُجَلَ عَلَيْكُمْ اللَّهُ كَتَبَ آيَاتِكُمْ مَلَكَتْ مَا إِلَّا لِلنِّسَاءِ مِنَ الْمُحْصَنَاتِ ﴿٢٣﴾

﴿٢٤﴾ حَكِيمًا عَلِيمًا كَانَ اللَّهُ إِنْ الْفَرِيضَةَ بَعْدَ مِنْ بَدَىٰ تَرْضَيْتُمْ فِيمَا عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ وَلَا فَرِيضَةَ أُجُورِهِمْ فَتَأْتُوهُنَّ مِنْهُنَّ بَدَىٰ أَسْتَمْتَعْتُمْ

«Қўлингизга мулк бўлиб тушганлардан бошқа эрли аёллар ҳам (ҳаром қилинди). Бу сизларга Аллоҳнинг ёзгандир. Ана ўшалардан бошқаларни поклик ва зино аралаштирмаган ҳолда молларингиз ила талаб қилмоғингиз ҳалол қилинди. Улардан ҳузурланишингиз сабабидан маҳрларини беринг. Бу фарздир. Фарз маҳрдан кейин ўзаро розилик ила келишганингиз гуноҳ эмас. Албатта, Аллоҳ билувчи ва ҳикматли зотдир» (Нисо сураси, 24-оят).

Ўзаро никоҳланишнинг ҳаром бўлиши икки турлидир:

Аввалгиси: Никоҳланиш абадий ҳаром.

Иккинчиси: Никоҳланиш вақтинчалик ҳаром.

Эркак учун никоҳланиш абадий ҳаром бўлган аёллар:

1. Она ва онанинг онаси, қанча юқориласа ҳам.
2. Қиз, қизнинг қизи, қанча пастласа ҳам.
3. Опа-сингиллар, ота бир бўладими, она бир бўладими фарқи йўқ.
4. Амма ва холалар.
5. Ака-укалар ва опа-сингилларнинг қизлари.
6. Хотинининг онаси, яъни қайнона (Хотини билан ажрашгандан кейин ҳам).
7. Хотинининг бошқадан бўлган қизи, яъни ўғай қиз (Бунда эркак ўша аёлга уйлангач жинсий яқинлик қилмасдан ажрашган бўлса, ўша аёлнинг бошқа эрдан бўлган қизига уйланиши жоиз бўлади).
8. Ўз сулбидан (яъни пуштикамаридан) бўлган ўғлининг хотини, яъни келин (Ўғил хотини билан ажрашгандан кейин ҳам).
9. Отасининг хотини, яъни ўғай она (Ота хотини билан ажрашгандан кейин ҳам).
10. Юқоридаги тўққиз бандда кўрсатилганларнинг ҳаммаси эмишлик орқали бўлганда ҳам.

Эмикдош деб ҳисобланиш учун икки ярим ёшдан кичик бўлган гўдакнинг ўз онасидан бошқа онанинг сутини бир маротаба комил суратда ичиши тушунилади. Бундай бўлмаса, эмикдош ҳисобланмайди.

11. Бирор аёл билан зино қилган бўлса ёки унинг фаржининг ичига шаҳват ила қараган бўлса ёки эркак аёлни ёки аёл эркакни шаҳват ила ушлаган бўлса, эркак учун ўша аёлнинг онаси ва қизларига никоҳланиши ҳаром бўлади. Санаб ўтилган ҳолатлардаги аёл киши тўққиз ёшдан кичик бўлиб жуссаси катта бўлмаса, зино қилгандан бошқа ҳолатларда ўша аёлнинг онаси ва қизлари ҳаром бўлмайди.

Аёллар учун турмуш қуриши абадий ҳаром қилинган эркаклар юқоридаги санаб ўтилган эркак учун никоҳланиш абадий ҳаром бўлган аёлларга қиёс қилинади.

Афзал Аброр таржимаси